TIGR A HYENA,

čili

Napoleon III. a Eugenie.

Historický román z posl. dob.

Pro "Pokrok Západu" přeložena.

DÍL II.

(Pokračování 20.)

Smrt vyrovná vše.

"Přicházíte vskutku moje drahá Miss, o jak jsem Vám za tento důkaz Vaší blahosklonnosti povděčen," vítal princ slečnu Sofii Howard, která do domku staré Rodlové vstoupila. Uchopil ji za ruku, které lehounce svými rty se dotknul, a vedl ji pak do pokoje s červenými záclonami.

"Jak jste mohl pochybovati můj princi, zda-li Vašemu pozvání vyhovím," odpovídala slečna, odstraňujíce polo smutným a polo nýjícím usměvem svůj závoj—a kdybyste mně ještě na vzdálenější místo byl zval— já bych se byla dostavila!"

"Sofie— —Vy znáte účel této schůze"—

"Vím vše—o nehovořte ještě o tom, můj princi—obávaný okamžik nás ještě dosti záhy zastihne! —Chcete pryč—na věky pryč—a já mám zde zůstati!"

"O nikoliv na věky, Sofie!"

"Nemluvte ani slovíčko o tom můj princi! Cítím to, moje srdce tak praví, jest to loučení na věky," zvolal Sofie a na krásných její tazích se označovala trpká bolest, která v jejím nitru zuřila, —byla v tomto okamžiku tak svědná, že princ jednu chvíly jejími krásnými formami a plastickou postavou unešen byl.—V tomto okamžení unikl chladný tvar jejího obličeje, tentýž přijal výraz oné žádosti, která se v očích i v celém vzezření zrcadlí, jen aby se prozradila! Proč by měla při tomto dostaveníčku ku kterému sama svolila, vroucí city své lásky tajiti!

Sofie by nebyla v stavu těm samým oddolati, byliť mocnějšími než všechno její sebezapírání, než všechny účinky dobrého vychování! Potlačené byly v tomto okamžiku všechny ohledy, všechen dobrý vliv láskyplné matky a ctnostného otce! Jako rozvodněný potok pohorský sporážela její vášnivá láska k princi Louis Napoleonovi všechny dobré zásady, nerozvažujíce následky takového počínání!—

Mistr Howard a jeho choť neměli ani tušení o tom co dcera podnikla, vzala outočiště ke lži, aby se pro to odpůldne a večer své společnosti straniti mohla!

Viděla se ponejprv samotna ve společnosti prince, samotna na odlehlém neznámém místě, které jí žádných ohledů nepředpisovalo, —učinila první krok ku své zkáze, přiblížila se k propasti, která se jí u nohou otvírala!

Princ viděl a poznal žár planoucí z krásných očích divčiných.

"Nehněvejte se Sofie—nemůže to jinak býti—musíme se rozloučiti! Nechtěl jsem však Londýn opustiti, aniž bych Vám byl řekl, jak těžce se odtud loučím" pravil princ, maje posud ruku slečny Howard ve své ruce.—

"Kdyby tomu vskutku tak bylo můj princi"—

"Pochybujete o tom, Sofie?" Můžete sobě jenom pomysliti, že bych bez tohoto vroucího citu, tonto okamžik byl přikouzlil? Vím to, že Vám nejsem lhostejným, dávno jsem to četl v těchto krásných očích—avšak my nemůžeme býti svoji!"

"Proč ne—jsem ku každému kroku odhodlána!"

"Nechte nás s rozvahou promluviti, moje drahá! Váš ctihodný otec, kterého sobě vždy vysoce vážiti budu, nebyl by k tomu nikdy svolil—a já bych takové svolení nikdy nebyl žádal"— —

"Proto, že mne opravdově nemilujete, princi!"

"Jiná jest toho příčina, která mně co čestnou povinnost ukládá, od Vás upustiti, —Sofie—jsem chudý—Vy to víte! Toto přiznání mně nepadá za těžko, neboť chudoba ctí netratí!"

"Pryč s tímto pochybováním, princi! Vím že jsem bohatá! Později Vám miliony k nohoum!"

"Nemohu jich zvednouti, Sofie —ctili by mne! Jsem nestálým tvorem—osud mne volá do Francie! Víte dobře co se tám přihodilo! Čeká se tam na mne, očekávají činy!"

"Učiním pro Vás vše, vše můj Louis! Žádejte! Moje duše nezná nic, než neobmezenou lásku k Vám!

"Vaše slova jsou mi v okamžení bolestného loučení příjemná—"

"Budeme se opět viděti.—Následuji Vás do Paříže—nemohu bez Vás žíti!"

"Sofie— —pomyslete na Vaše drahé rodiče!"

"Moje rodiče— —Máte pravdu!" vzdychla hrozně rozčilená dívka, "jsou našemu spojení překážkou!"

"Prohřešil jsem se proti nim již tímto pozváním, avšak nelze mi jinak jednati, musel jsem se s Vámi rozloučiti!"

"Nebylo to nic zlého—prokázal jste mi tím nevýslovné dobrodiní! Louis—budu Vám vítána, pak-li se brzy za Vámi do Paříže dostavím!" tázala se dívka smutným hlasem—

"Budu onen den žehnati, kdy mi osud popřeje Vás opět viděti, aniž by to Vaše rodiče zarmoutilo."

"Dobře tedy! Moje jmění patří Vám od této chvíle, hospodařte s ním dle libosti"— —

"Tato oběť dokazuje mi Vaši upřímnou lásku, jest ale příliš velká, než abych jí přijmouti mohl," odpověděl princ.

"Nemluvte o této nepatrnosti Louis! Kdybyste věděl co se v duši mé děje, potom byste lásku mou teprv poznával a snad i obdivoval! Pohlížíte na mne s podivením! V této hodině se osud můj rozhodl! Patříť úplně Vám! Přijměte život můj aneb jej odkopněte! Já nemohu jinak jednati! Můj osud jest od tohoto okamžení připoután k Vašemu, chci s Vámi buď zahynouti, aneb míti to sebevědomí s Vámi se povznésti! Kdy hodláte odcestovati?"

"Nemohl jsem o tom posud nic určiti, poněvadž mám ještě několik záležitostí zde v Londýně urovnati!"

"Dobře můj princi! V několika málo dnech obdržíte od bankéra barona Litton 300.000 franků, dám mu poukázku, a on nebude váhat tuto částku z někdejšího dědictví vyplatiti!

"Sofie, Vy jste šlechetné velkodušné stvoření—jest-li Váš otec o té oběti se dozví"—

"Nebojte se ničehož! Promluvím sama se svým otcem—řekna mu, že Vás miluji, a že jsem odhodlána s Vámi jíti! Nechtěl byste mi den Vašeho odcestování oznámiti?"

"Sofie—Vy byste chtěla"—

"Rodiče své opustiti, bych Vám následovati mohla! A však tážu se Vás při všem co Vám svatého, na Vaše svědomí— —milujete mne?"

"Kterak se můžete tázati, Sofie, nejenom že Vás miluji, ale já Vás ctím zároveň," pravil "záhadný muž který lže!"

"Potom jsem spokojena, pak nastane pro mne blažený život, pak chci s radostí s Vámi jíti! O můj princi—kdybyste věděl jak mne Vaše slova povznášejí, jak pevnou mysl mi dávají!"

Louis Napoleon políbal dívce ruku.—Sofie blaženosti se usmívala a trpěla toho, že ji princ kolem pasu objal.—

"Sofie—Vy jste můj anděl strážce, cítím to, že mne upřímně milujete, a toto vědomí mně blaží!" Přitiskl svoje ústa na růžové rty krásné dívky.—Nevyslovná rozkoš zmohla se láskou zaslepené slečny—opakovala toto vroucí políbení s horoucností a odpočívala zapomínajíc na celý svět, v náručí princově, do jehož obličeje se zakoukala,—tento okamžik jí ještě více rozčilil, tento polibek, co první od muže, byl lákavou vestbou do budoucnosti.— — —

"S Tebou žíti a umříti" —vzdychla "do Tvých rukouch skládám svůj osud! Půjdu s Tebou, veď mne kam chceš! Nepřipomínej mi nic jiného leč mou lásku, jinak bych nevěřila že mi patří srdce Tvoje! Chceš mne vzíti s sebou?"

Byl to výstřední plán, který Sofii opanoval,—chtěla s princem odcestovati, opustiti svou pověst své jméno, své bohatství obětovati,—cítila bezměrnou lásku k tomuto muži,—i také on byl v tomto okamžiku dojat.—

"Než odjedu, dostanete zprávu, Sofie!"

"O jaká blaženost kyne mi z budoucnosti! Srdce moje tluče radostí a netrpělivostí," pravila dívka žhoucím zrakem narovnávaje se z objetí princova, "navraťme se do Londýna! Musím se svým otcem mluviti!"

Louis Napoleon podával jí šálu a závoj, a vdl jí k vozu, který na ní čekal.—Nechal svou okypáč prázdnou domu jeti, a usedl po boku slečny, by po cestě s ní rozmlouvati mohl, ona tomu tak chtěla.—Blouznila a budoucnosti, dělala sobě plány vzduchových zámků, které jediné zavánutí lehkého větérku zbořiti mohlo,—jí to ale nesmírně těšilo!

Ubohá Sofie! Plyneš dnes v plném proudu svých krásných nadějí—jsi láskou opojena—jsi polovičně hourocně toužící žena, a polovičně důvěřující a usmívající se dítě! Ani nemáš ponětí co jsi sobě zadala, bys svého vytknutého cíle došla, který na tak vetchých nohou stojí! Chceš tomuto muži vše obětovati, i to nejdražší: lásku svých rodičů! Chceš ho následovati do cizého, studeného světa, ať již k mukám pekelným, neb k blaženostem nebeským! Sniž pouze o štěstí, a myslíš že ho dosáhneš! O ty ubožátko! Vstupuješ do propasti, ale ne s ním!—Sama!—Neboť v posledním okamžiku odstrčí tě od sebe, by tě samotnou do bezedné propasti klesnouti nechal. —Kráčíť on za vyšším účelem, než jedno srdce šťastným učiniti! Obrať, ubohá Sofie Howard, obrať—pokud ještě čas! Zachraň se— —

Ona však věřila jemu-neposlouchala varující hlas svého svědomí—doprovodil jí až před dům rodičů, políbal ji ještě jednou—a ona byla—ztracena!

Co zatím princ v tom samém povozu domu jel, spokojeně se usmívaje, že slíbenou sumou bude moci svým povinnostem v Londýně dostáti a ještě značnou částku sebou do Francie vzíti, dozvěděla se Sofie od služebné děvče, která jí dveře otevírala, že churavost matky se o mnoho zhoršila. —Nacházelo se na zavolání Mistra Howarda více lékařů u ní, dostavil se zánět, který nic dobrého neslibuval!

Mistress Howard poznala ještě svou dceru-přivítala a pozdravila jí,—slabým hlasem pravila, že svou smrt má před očima! Shoršení až doposud lehké nemoce dostavilo se tak rychle, že prostředky lékařů bez účinku býti se zdály. Zánět v krku se neustále horšil, nemocná nemohla již ani polykati ani dýchati—a přišti noci prohlásili lékařové, že v tomto pádu umělost jejich přestává, a že sotva budou sto nemocnou zachrániti!

Mistr Howard stál i při smrtelném ložti své manželky zcela pokojně, znáti ale bylo na jeho obličeji, jak těžký boj se v jeho nitru rozhostil!

I Sofie plakala, klečíc vedle umírající matky.—

Druhý den na to klečela u její mrtvoly.

Mistress Howard podlehla svému bolu! Ještě před několika dněmi plná životu, byla nyní mrtvé tělo!

Sofie byla tímto neštěstím velice dojata! Plakala usedavě, a nepomyslela sobě ani, že by otec záhy následoval, zrovna jako by samo nebe jejímu hříšnému přání nápomocno bylo, by svou lásku ukojila bez překážek!—

Pohřeb matky byl náramně skvostný—též Olympio Aguado, Marquis i princ byil přítomni.—Mistr Howard byl ve své povaze nezlomný, ale kus svého života a svého štěstí mu byl urván.—Snášel tuto ránu s onou důstojností která tohoto muže vždy vyznamenávala—v útrobách jeho však bylo pusto—prázdno od posledního loučení se s manželkou, kterou tak věrně, tak upřímně milával! Ztráta tato ho rovněž tak rychle jak těžce zastihla! Dům jeho se zdál jako vymřelý. Zavřel se často do svého pokoje a stál dlouhé chvíle před podobiznou Mistress Howard, která rovněž jako on, vzorem manželského poměru byla.

Celá jeho náděje se nyní obracela k Sofii! Ani tušení neměl tento ctihodný muž, že se mezi něj a dceru cizí živel byl vetřel, který snadno odloučení obou na věky spůsobiti mohl!

Avšak jenom příliš záhy měl tuto novou ránu cítiti, která dosti mocná byla, aby i jeho silný kořen podkopala!

Málo týhodnů uplynulo po smrti Mistress Howard, když Sofie zprávu dostala, že princ hodla v několika dnech odcestovati.—Onu znamenitou sumu, kterou mu Sofie poukázala, měl již vyzvednutou.

Bol po zemřelé matce opustil jí po obdržení této zprávy! Byla zničena, avšak nerozmýšlela se dlouho o tom co nyní počne!

Povahy jako ona slečny Howard neodstraší žádné nebezpečí žádný výstup! Po smrt milované matky bylo jí opuštění domu rodného ještě snažší.

Jednoho večera vstoupila do pokojů Mr. Howarda, aby mu své rozhodnutí beze strachu sdělila a o značnou sumu peněz prosila, Znala podobře jeho důstojnou a mírnou rozvážlivost, znala ale také jeho nezlomnou povahu;—co ale ještě neznala to byla jeho rozčilenost, pak-li jeho nejspravedlivější naděje byly sklamány.

Byltě milujícím otcem, který by všechno pro své jediné dítě byl obětoval, pak-li by to k jeho štěstí přispívalo — byltě ale nezlomné vůle, když tak jako v tomto pádu, zničení své dcery spatřoval!

Aniž by tušil proč Sofie přichází, šel jí s upřímnou tváří vstříc, podal jí ruku, a počal rozmlouvati o poslední vůli zemřele.

Sofie odpovídala na všechny otázky, a čekola až se otec ptáti bude, co jí k němu přivádí.

Rozhodná chvíle se blížila,—Sofie sobě ani nepomyslila, že tento boj duševní jí tak tížiti bude! Představila si podle svých klamných naději celou věc jinak, než jí Mistr Howard vyrozumíval!

"Milý otče", počala Sofie, "přicházím Ti oznámiti, že hodlám Anglii opustiti, a proto Tě žádám bys mi jeden díl z onoho mně patřícího jmění k výplatě poukázal!"

Mistr Howard pohledl na svou dceru s podivením, a zároveň smutným okem—

"Co se to s Tebou stalo Sofie," pravil konečně, "baron Litton mně před několika dněmi zdělil, že jsi vyzvedla 300.000 franků, aniž bych hoden byl slovíčka,—jest to pátý díl celého mého jmění!"—

"Odpuštění, milý otče, musela jsem tuto sumu míti, a jelikož Tvoje jediné dítě jsem, nemyslím že bych něco nepravého byla vykonala vyzvednutím těchto peněz!"

"Nebyl bych o tomto případu ani jediného slova promluvil Sofie, vynucuješ však mé podivení, an právě přicházíš s vyjádřením, že hodlá Anglii opustiti,—co to má znamenati? Nebyl bych se Tě nikdy tázal, k čemu takovou ne nepatrnou sumu peněz jsi potřebovala, nyní však jest to mou povinností bych se tázal, co se s Tebou děje, Sofie—jak to přichází že chceš otcovský důmopustiti, Ty, mladé neskušené děvče, kterému svět venku neznámý jest!" Sofie otálela s odpovědí!

"Domnívám se věděti pro koho jsi ty peníze potřebovala," pokračoval Mr. Howard, posud ještě s otcovskou laskavosti, uchopiv své dítě za ruce a tisknouce je, "nehorším se na Tebe, Sofie! Poslouchala jsi šlechetný hlas srdce svého! Učinila jsi více než bys povinna byla—nazývá se takový to šudek praktický a bezcitný, avšak zůstává přece vždy rozumný! Ponech vše při oné peněžité záležitosti! Co chceš na pevnině počíti—kam se chceš obrátiti?"

"Do Paříže, milý otče!"

"Do Paříže—věděl jsem to napřed! Sophie, poslechni má otcovská napomenutí—upusť od tohoto nerozemného plánu! Jsi zaslepená, mladá a neskušená! Věř mým upřímným slovům!—Přemož sama sebe,—hleď zapomenouti na muže, který pro Tebe se nenarodil, nenajdeš u něho pravé štěstí života, seznáš za krátký čas, že plné štěsti vyžaduje jiných podmínek! Princ Tebe nemiluje —nemůžeš býti nikdy jeho ženou —on jde trůnu vstříc a jakou úlohu bysi Ty na něm hrála? K panovníci, k jeho ženě máš příliš málo —"

"Princ mne miluje — přisahal mi to při svém spasení —"

Přisahal—kdyby všecky mužské přísahy uskutečněné byly, nehemžilo by se světem tolik nemanželských dítek! Předvádím Ti nejhorší konec před oči, bych Tě varoval! Věř mi, že já co Tvůj starý otec, svět a lid lépe znám než Ty! Pohledni v mé oči, Sofie! Jsi má dobrá dcera! Zapomeň na prince slibuji Ti, že v málo letech mi budeš za tuto radu povděčna, a že jenom tenkráte pravé štěstí života najdeš!"

"Pokusy Tvoje, milý otče, mne na jinou cestu uvésti,jsou marné! odpověděla Sofie s úžasnou chladností, tak že se jí Mr.Howard až ulekl, "rozvážila jsem všechny případy, a seznala jsem, že jenom na blízku prince žíti mi možno! Nestav se mi v cestu! Musela bych Tě v tomto případu tajným útěkem zarmoutiti!"

"Sofie—tak daleko to přišlo—"

"Nemohu jinak—musím s princem jíti—jsme svoji na věky!"

"Spravedlivý bože!" starý otec sepnuv svých rukou a úžasně pohlížel na své dítě, "což si neumíš rozvážiti, jaký osud na Tebe čeká?"

"Nechť je tomu jakoliv milý otče, musím s princem! Na to co přijíti má jsem ještě nepomýšlela!"

"Sofie - slituj se nademnou! Uvaž mé nepoškvrněné jméno! Šlapeš po něm v blátě, neboť Tě nebudou jinak jmenovati, než Miss Howard,princova maitressa, ano zhroz se toho, já to opakuji: Princovou maitressou Tě budou nazývati! Bezectnou ženou!"

"Můj otče—to jest příliš mnoho! Těchto slov smíš užívati, proto že jsi mým otcem," zvolala Sofie třesouc se rozčilením — —

"Myslíš že se Tvé zlosti stra chuji? Vykonávám svou povinnost! Běda Tobě, jestli mých napomenutí neposlechneš! Vzpomeň na sa na Tvou matku! Sofie— —nepohaň její památku a jméno mé!"

"Neobávej se ničehož, milý otče, ale ustaň s přmlouváním, Tvá slova jsou zahozena!"

"Nešťastné dítě," zvolal starý Howard, třesa se na celém těle rozčilením, jako ještě nikdy— "vol tedy mezi nim a mnou—vol, Sofie, mezi Tvým otcem a cizincem!"

"Volila jsem již, "odpovědělo láskou zaslepené děvče, aniž by ji bol otcův dojímal, "nenamahej se mne přemlouvati — půjdu s ním!"

"Nechť Tě tedy stíhne moje kletba," vykřikl starý kmet a odstrčil ruce svého jediného dítěte. "Kletba má budiž Tobě! Zapři své poctivé jméno,—nechci by mi někdo řekl, že má dcera jest maitresou,—stal bych se vražedlníkem toho, přes jehož ústa by tato slova slyšeti byla!"

"Tvou kletbu—" opakovala Sofie, zakrývajíce sobě obličej oběma rukama—"Tvou kletbu—smiluj se—odvolej otče toto strašné slovo!"

"Máš Ty útrpnost se mnou? Odvoláš Ty snad ono slovo, které Ti onen muž vyloudil?—Sofie —neopouštěj svého starého otce! Zůstaň poctivá! Zůstaň mé dítě! Považ co jsem úmrtím matky vytrpěl! Památkou Tvé matky Tě zapřísahám: ušetř sebe a mne před hanbou a zkázou!"

Sofie byla však pevná a tvrdá —ani okamžik neměla pochybnostě o tom co činiti hodlá, byla nezlomná, nezlomná ale byla také vůle otcova!

"Odepíráš mně své požehnání a dědictví po matce—dobře tedy, půjdu bez toho všeho, a neřeknu nikde že mám otce!

"Sofie—nezdárné dítě! Šílenství mluví z Tebe—obrať—procitni—pro bůh Tebe prosím—"

"Buď s bohem—my se neuhlídáme nikdy více!"

"Sofie— —vždyť vraždíš svého otce—jsi vskutku moje dítě!

"Byla jsem ním—Tys sám roztrhl onen svazek, který mne k Tobě poutal!"

"Tedy nechť Tě doprovází moje kletba na Tvé nepoctivé cestě, nezdárné stvoření! Běda Tobě, spěcháš svému zničení vstříc,—běda mně, otci takovéto ženy! Smilujíš se nade mnou samo nebe, než se dočkám té hanby, kterou toto nezdárné dítě na jméno svých rodičů uvaliti musí!"

Starý Howard, přemožen nevýslovnou žalostí, klesl k zemi,—pokoušely se o něho křeče—tak dojatým, tak slabým nebyl ještě nikdy! Byla jediné ztráta své věrné manželky tím vinna? Nebyla, ztratil také své dítě—své jediné dítě!

Sofie, dojata pohledem na nebohého otce svého, blížila se k němu, by k jeho nohoum klesla—

Bylo však příliš pozdě! Howard jí odstrčil—

"Nejsem více Tvým otcem," pravil nejistým hlasem—"jdi k onomu muži, kterému jsi svůj život zaprodala—my oba jsme se již vyrovnali pro celou věčnost!

Sofie se potácela ven—

Mohla princova láska, býť by sebevřeleji byla, tuto hodinu utrpení nahraditi? Byl snad princ vstavu onu kletbu starostlivého otce kdy odčiniti?

Vždyť záhadný muž nebyl tomuto výstupu přítomen; jakou vinu nesl on, že tato Miss Howard tak nepředložená byla a na jeho lásku věčnou věřila — — takto hleděl své probuzené svědomí upokojiti—později ani výčitky své domí neznal!

A Sofie, tato prokletá zaslepená dcera starého Howarda, opustila svého utrápeného otce, opustila dům otcovský i svou vlasť! Co padlý anděl, opojena svou vášnivou láskou k princovi, připoutala se k jeho měnivému osudu—varující slova starého otce byla zapomenuta, nevěřila jim—důvěřovala cizinci více než věrnému otci—usmívala se jako v nejlepším štěstí,když se s princem na nádraží sešla, by do Doveru spěchali—neměla ani tušení, co se již této noci v domě otcovském stane!

Starý Howard byl následkem rozčilení dotknut mrtvicí, která se několikráte opakovala, tak že za krátký čas následoval své manželce.

Sofie obdržela tuto správu v Paříži, a princ to dovedl naučiti jí na otce zapomenouti. Hned po smrti starého Howarda, odevzdáno jí celé velké jmění, které ponechala princovi k disposici; nepozorovala že neustále více klesá do propasti, o které jí otec svého času věštil!

(Pokračování.)

Kříž na stepi.

(Od Josefa Kořeňovského.)

(Pokračování.)

V tom uhodily hodiny v saloně druhou. Stříbrný a silný zvuk starožitného zvonku rozléhl se právě v té chvíli, když celá společnost, jak se to začasté stává, nevědouc proč, umlkla, a když plukovník a paní Kalinecká, zabravše se do řeči, jakoby nechtíce zašli hluboko do tmavého stromořadí.

"Slyšíte liž, mé panstvo," řekl na to podkomoří, "kdo má sedm křížkův na zádech, ten neromantizuje po zahradě o druhé po půlnoci, ale jde spat a chrápe. Dobrou noc, panstvo!"

Tato námitka zdála se býti všem vhod. Paní Kalinecká, usyševši slova podkomořího, ohlédla se se strachem okolo sebe, a vidouc se v úplné temnotě, obrátila se rychle k parteru a řekla: "To je již druhá! nemyslila jsem, žeby bylo již tak pozdě. Dobrou noc! Zejtra ráno ale nevyjedete pane plukovníku!"

"Ovšem že vyjedu, a hezký časně," odpověděl sklopiv oči a bosje se, aby pohled její nezviklal jeho předsevzetí.

"Tedy se již neuvidíme," odpověděla hlubším hlasem, "leda v Oděse, jestliže tam dojedu. Či tam nebudete v tomto letě?"

"Možná že na několik dní," odpověděl. "Dovolíte-li ale, paní, abych vám tam také složil svou úctu, neopominu z laskavosti té kořistiti.

"I dovolí, dovolí, pane drahý," ozval se podkomoří, který k nim došed, poslouchal co mluvili. "Vždyť se vás, pane plukovníku, pro nic jiného neptala, budete-li tam v tom letě."

Zapálená paní Kalinecká obrátila se ku podkomořímu, a klaďouc ruku na jeho ramena a zavěsíc se na něho s koketerií, řekla: "Poslouchal nás pan podkomoří—je-liž to co hezkého?"

"Ovšem že, můj andílku, chtěl jsem vám toliko říci, že je čas již k spaní, neboť vidím na vás, že nemáte na to pomyšlení."

"Již jsem dala panu plukovníkovi dobrou noc a šli jsme. Pročež opakuji ještě jednou, že mne bude milo, uvidím-li pana plukovníka v Oděse."

Plukovník tisknul ruku podkomořímu a odešel k jiným hostím, kteří taktéž vstávali; bližší sousedé, zvláště mužští hotovili se domů, vzdálenější do ustanovených pokojův hostinských.

Podkomoří objímaje paní Kalineckou, tázal se jí, když zůstali samotni: "Jak je ti po cestě můj andílku?"

"Velmi dobře, drahý pane podkomoří, lépe nežli jsem se byla nadála. Ale opravdu jest již čas, abychom šli spát. Dobrou noc!" To pravíc, nastavila mu čelo k polibení a odběhla právě k tetě, která již ve dveřích salonu na ni čekala. Podkomoří patře na její chod a hladě si vousy, řekl sám k sobě: "Kéž by to Bůh dal, to by účinkovalo lépe nežli mořská lázeň."

Když se plukovník loučil s paní Adamovou, která ho chtěla mocí přes zejtřejší den zdržet, řekl jí spatrným účastenstvím: "Nemne, drahá paní, ale paní Kalineckou račtež ještě několi dní u sebe zdržeti. Mám proto důležitou příčinu."

"Nepustím ji nejvýš za týden," odpověděla s úsměchem; "mně na tom mnoho záleží, aby si dobře odpočinula, nežli se pustí na tu cestu."

"Známť všecky cesty, které odtud do Oděsy vedou," řekl znovu plukovník, "a chcete-li, paní, mne poslechnouti, obraťte synovkyni svou, aby nejela na Baltu."

"Ale cesta je nejméně pustá," odpověděla; "tudy aspoň jsou krčmy, kde možná odpočinout a přenocovat."

"To je cesta nejmrzutější," řekl živě plukovník. "Neustále se jede smutnou a kostrbatou planinou; neustále se potkávají karavany Čumákův, stáda dobytka, a v tom právě čase luza opilých a rozpustilých sekáčův, kteří tu mají své schůzky, rozchází se odtud na všecky strany stepí a krčmy zaplňuje. Tak krásná a tak citlivá dáma mohla by být často strachy naplněná těmi houfy, které vodka osměluje, a kteří žádné vlády nad sebou neznají."

"To je pravda," řekla rozmyslivši se paní Adamová, "ale kudy má jeti?"

"Ať jede na Buhopol," řekl třesoucím se hlasem plukovník, "tamtudy dojede ve vší pohodlnosti a v plném bezpečí na místo."

Když to mluvil vstoupil na tvář jeho růměnec, a v očích cosi slzím podobného se zasleskalo. Paní Adamová spozorovala tuto patrnou změnu, a rozkoš v duši, pojala jej za ruku, řkouc: "Což i v tom, pane plukovníku, máte důležitou příčinu?"

"Nejdůležitější, jakou jsem v živobytí kdy míti mohl," odpověděl, a políbiv jí ruku, rozloučil se a odešel.

Dlouho ještě chodil po pokoji; teprv když slunce vycházelo, vrhnul se jak byl oblečený na lůžko a spal několik hodin dobře a tvrdě.

2.

Za sedm dní na to vyjela paní Kalinecká z domu své příbuzné Adamové a pustila se na cestu do Oděsy. Teta měla v tobolce důkladně vykreslený cestopis na Buhopol, avšak jen do Buhopole, an dále za Buhem byla již step pustá, kde nižádného stanoviště k pokrmení a noclehování nikdo nemohl ukázati. A přece tudy paní Adamová pustila v důvěře a beze strachu milovanou svou schovanku, a po dlouhé poradě s tetou v čas odjezdu naklonila i tuto k tomu, že pustila všelikou bázeň mimo sebe, a vydala se na tu bezlidnou pustinu. Ačkoli obě nevěděly s jistotou, proč věřily, že takto lépe bude; ale jakýsi tajemný hlas šeptal jim, že je to vyšší řízení, od kteréhož závisело zdraví i štěstí té osoby, která všecky jich mysle zaujímala.

Ta poslední o ničem nevěděla, kudy ji povezou. Myslila toliko na to, jakby již co nejdříve byla na místě, nadějíc se, že její pozvání se uskuteční, že plukovník, o němž častěji než o moři snila, stojí před ní s tím samým jasným a vážným čelem, s tím pohledem plným hloubky, kterým se zdál až na dno duše její zírati. Byla jím zaujata, a přece po celý svůj pobyt v Bašovce neprozradila se ani jednou. O jmeninách toho dne, o osobách které byla viděla, nemluvila nikdy.

Podkomoří, který každý druhý den navštěvoval paní Adamovou, začínal časem mluviti o plukovníkovi, pohlížeje kradmo na svého miláčku; ale paní Kalinecká odvracela obezřetně rozmluvu, otáčejíc ji pokaždé na své zdraví, na vzpomínky o muži, o jeho zacházení s ní, nevyčerpatelné dobrotě a ochotnosti. Starý se nechal tím spůsobem od své myšlénky svésti; ale jednou večer, když seděl v otevřených dveřích salonu, a paní Kalinecká samotna od těch dveří až k počátku aleje se procházela, tou samou cestou, kterou před několika dny chodila a plukovníkem, když zamyšlena patřila v zem, jakby viděla sledy jeho kročejův, usmíval se stařec a mluvil sám k sobě: "Podvádí nás můj zlatý andílek!"

Cesta šla rychle a dosti pohodlně. Když jest sucho a teplo, jede se lépe a rozkošněji po podolských tvrdých a širokých cestách než po silnici, jejížto drkotání bolí a jednotvárně táhnoucí se žára nudí. Přes celou skoro cestu byla paní Kalinecká zamyšlena a mlčela. Dívala se neustále do okna kočáru a zrak její potápěl se v nepřehledných polích, tonul v překrásných a bujných hájích, bloudil po rozlehlých lidnatých dědinách, okrášlených tu stromy, tu palácem, tam nádherným hostincem, tam stájemi lepšími než sám dům, onde vinopalnou lepší než dům a stáje.

Teta chěla z počátku přetrhnouti její myšlénky, obracejíc jej pozornost na krásu a bohatství krajiny; ale obdrževši jednou i podruhé lakonickou odpověď: "vidím," dala jí pokoj a zůstavila ji dalšímu přemýšlení. A v pravdě, patří-li kdo na ten kraj, má o čem přemýšleti; volnosti těkati myšlénkami u prostřed těch darů země pojišťujících všeliký živobyt tak hojně, tak štědře; možná-tě vznášeti se duchem k té ruce prozřetelné, která tuto poklady své vysypala a zatruchleti nad nevděčností těch, kteří toho neuznávají, jenž majíce tuto všecko pro oko i živobyt, nestarají se, aby měli v domě všecko pro duši a rozum; a nacpavše děravé kapsy, letí na západ a na jih a rozhazujou výtěžek své země tam, kde se posmívají jejich marnotratnosti, kde šlapou nohama jmeno jejich!

Ale zajisté že na to nemyslila paní Kalinecká zvláště třetího dne cesty. Krásné Podolí proměňuje se vždy více a více v krajinu bohatší, ale jednotvárnější, čím více se schyluje k Buhu. Pšeničné lány ještě šířeji se rozprostírají, vesnice stávají se řidšími ale rozlehlejšími, lesíky mizí a oko potápí se v nepřehledném prostranství.

Unavena poněkud tím pohledem položila se v kočáře pohybujícím se rychle po rovné a hladké cestě a usnula. Náhle se kočár zastavil a paní Kalinecká se probudila. Podívala se z okna a spatřila před sebou velké stádo pěkných ovcí, které se ku hrázi přibližovalo, před koňmi nemohouc se rozděliti. Jel tedy povoz zpovolna, a paní Kalinecká, opřevši se tváří na okně, patřila na tu pohybující se masu a na ohromnou ves, utěšeně rozloženou za hrází a rybníkem, ačkoli chudou na stromy a sady, jak jiné vesničky na Podolí. Na levo toliko, kde se týčily zlé dvorských budov, byly lípy a zvláště mnoho štíhlých a jednostejných jako sloupy topolův. Večer byl nesmírně krásný; a rybníka vanul chladný větřík, pročež se nehněvala, že povoz šel zrovna po hrázi, na které, tlačení se, hlasité různé bečení ovcí ji bavilo, a vyhlídka, kterou měla před sebou, ji zaujímala. Pohled na to vše byl tím rozmanitější, a na levo u rybníka několik překrásných koní, které čeledínové ku plavení hnali, spínalo se a ržalo pod obratnými jak viděti bylo jezdci, dovolujícími jim toliko lehké a neškodné svévole; zdaleka zase přibližovalo se k vodě stádo krásných krav ukrajinských, z kterých jedny běžely mlčíce, jiné pospíchaly s rykem, jiné šly zvolna s aristokratickou vážností, pyšny na své roby a svůj ráz. Na konci hráze spozorovala Kalinecká veliký sloup s tabulkou. Již zdaleka patřila na ni se zvědavostí a úmyslně, aby se dověděla, komu ta ves náleží, kdo je ten znamenitý hospodář, jehožto byt zdaleka vyznačoval se pořádkem a dostatkem, jehožto poddaní měli tak čisté a pořádné stavení, jehožto stáda s veselým rykem a svévolí pospíchala k vodě, jehožto služebné v čistém oděvu smějíce se a s červenou tváří vedli péči o hospodářství. Na tabulce byl následující nápis: "Okres Balták, ves Šabrak Antonina Korického, duší 900." Přečetši ta magická slova, která ještě krásnější světlo na celou scenu vrhla, zakryla rukama tvář, cítíc, že se jí tam krev vkrádá a zrádným růměncem pokrývá.

"Či to je ves, Josefo?" otázala se teta.

"Nevšimla jsem si," odpověděla mladá dáma, a lež ta zvětšila její nesnáz, ve které se nalezala.

Přejedše hráz, přiblížili se ulicí ku dvoru, podle něhož vedla cesta; zdálo se jí, že všecko v tom domě jest povinno býti pohotovu k jejímu přivítání, že zastane otevřenou bránu, přichystané pokoje a na chodbě upřímného hospodáře, který snad s tlukotem srdce uvede ji pod tuto střechu, kde by si přál na vždy ji tu podržeti. Takými myšlénkami zajata, s prsoma naplňujícíma se sladkou nadějí, jela mlčky a nespouštějíc oka s toho množství budov, které se před ní bělely, a těch obrovských stromů, jejichž zvolna chvějící se vrchoušky zdály se vábiti ji k sobě. Ale když přirazili ku dvoru, spatřila bránu zavřenou, nádvoří pustné a bezlidné, dveře u všech pokojů jakož i v prostředním sále zazavírané, všecky okna buď pouhými okenicemi nebo zelenými žaluziemi přilehlé a pečlivě zacloněné. Němé ticho naplňovalo ty obšírné budovy, a ze všeho bylo viděti, že v nich nikdo nebydlí, že je pán jejich opustil, že jest daleko.

Smutek pojal srdce mladé paní, a krásné její sny zmizely, zůstavivše toliko jakousi nevyslovitelnou teskností a žal pro to, co ještě nebylo její, k čemu neměla nejmenšího práva, a co se jí nálo jakoby vyryaným vlastnictvím jakoby nezaslouženým zapomenutím. Několik ukrytých slzí vydralo se z jejích očí, ukryla se opět do kouta kočáru, nestyšíc slov dobré tety, která jí všelikými spůsoby baviti se vynasnažila. Tak minuli ves. Když byl povoz rychle uhnal k šabrakské krčmě, kde se voska chvíli pondržel, aby na cestu se poptal, když již byl v širém poli, upokojila se poněkud, ovívána jsouc chladným větrem večera, ohlavzvena oddechem lna a luk, a vnuchanově tajně pomyslila si: "Tu ho již není, zajisté bude v Oděse a tam mne očekává. Na této půdě rychle zosnované začala jí obraznost malovati nové vzory, a srdce přijímajíc nové naděje, barvilo je nejkrásnějším leskem. Ty její naděje byly by snad ještě živější a krásnější byly kdyby jedna malá událost před krčmou v Šabraku nebyla uila její pozornosti.

Ke stoupu, který podstřeší pohádné i dosti prostranné dřevěné krčmy na sobě nesl, přivázán byl kůň, na kterém bylo kozácké sedlo, mající v sobě toulec, a nichž pistole vyčuhovaly. Tamtéž na lavici seděl kozák dvorský, a zdálo se že někoho očekává. Byl to silný chlap, ramenatý, s opálenou tváří, smělým pohledem, hustým prokvětalým vousem, jejž spodním pyskem stále do úst chytal a bílými zuby ukusoval. Kdo neviděl ukrajinského kozáka, tomu radím, aby se naň podíval, neboť již ten druh lidí, který někdy na dvořích tamějších pánův tak znamenitou úlohu měl, začíná mizeti a zřídka kde potká se nyní pravdivý rázovitý exemplář.

(Pokračování.)

Na prodej!
80 acrů "U. P. R. R."
pozemků v Butler County Neb. S. ½ z S. W. ¼ sec. 13 T. 15 R. 4 E.
Poptávky zodpovídá
V. L. Vodička,
aneb
A. W. Anderson,
California ul. mez